

DEBRECZEN

A DEBRECZEMI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 kr. — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " 50 " "
Egy hónapra 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvas szerkesztő: KOHÁNYI GYULA.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Nagy hirdetés két sorra 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többnapos hirdetések alkalmatosság szerint jutányos áron vesztettek fel. Bélyeg-díj minden külön bejegyzésért 50 kr.

Quota-Quota!

Debreczen, 1898. július 11.

Beszélhetünk a vaknak, hogy megvirradt: sötét van neki, mint a sirban.

Kossuth Ferencz megdönthetetlen adatokkal mutatta ki, hogy a mi fennhirdetett anyagi jólétünk és gazdasági existenciánk sokkal, nagyon sokkal nyomorultabb, mint a minőnek a világ hiszi... a kormány korifeusai erről hallani sem akarnak... hja hiába! Ők sok mindentől nem bírnak tudomással, a mit ma már a mindennapi életben is csak az nem tud, a ki — esztelen!

Van szép czifra ruhánk, aranyujtásos fényes öltözetünk, — sippal, dobbal és hangulatra keltő lármával humbugokat rendezni tán senkisésem tud jobban ezen a világon, mint mi!

De ez a ledér élet pénzbe kerül; — tudjuk mi ezt és tudva mégis száműzzük magunktól vétkes önámítással azt a megvesztegethetetlen igazságot, hogy adósságot adósság után szaporítunk és számitás nélkül nap-nap után túlköltenek — elzúllásra vezet. Tudjuk mi azt, hogy ha egyszer a lejtőre jutottunk és rohamosan sülyedünk alá: nincs rokon, barát, sőt jóindulatu idegen sincs, a ki segít és megmentő karjait nyújtaná felénk... mi mégis egyre sülyedünk... bár látjuk már a bukás és megsemmisülés örvényét magunk előtt

Petőfi mint közkatoná.

— Ismeretlen adatok. —

Irta: Kéri Gyula.

Tudvalevő, hogy mikor Petőfi Sándor bucsut vett az iskola padjától, hosszú ideig szanaszert vagált a hazába. Apja, a jó öreg Petrovics eléggé bosszankodott ezen és szentül meg volt győződve, hogy az ő haszontalan Sándor fiából semmiféle lesz. Meg is bánta, hogy nem mesterségre adta a fiát, legálább ember lett volna belőle. Így azonban, mikor az 1839-ik évszámot írták, Sándor már tizennyolcz éves volt s még mindig állás nélkül barangolt a fehér országutakon egyik városból a másikba.

Az ő, eg Petrovicsot annyira bántotta ez, hogy ebben az időben nem is levelezett fiával, hanem a levélírást az anyjára bízta, aki sok álmatlan éjszakát virasztott át könyhullajtás közt a fiáért. Ő volt az, aki Sándorból urat akart nevelni, ő biztatta az öreget, hogy csak iskoláztassa a fiut, s ha szerét ejthette pénzt és elemősiát is küldött neki, mert kimondhatatlanul szerette. Hanem azért az ő szíve is megdöbönt, mikor a fia otthagya az iskolát és világgá ment. Szegény asszony néha heteken át sem tudta hol és merre jár a fia s hónapok is elmúltak, míg a postás messzi földről egy levelet hozott az öreg Petrovicsnéna k. És alig

tátongani, — mégis ellenállhatatlan erővel kergettetve rohanunk belé!

Mi ez? ! Butaság? ... Öngyilkosság? vagy megnevezhetetlen Istenátok? ! Igen! Istenátok!

Avagy érdemel-e — Istenátoknál egyebet egy nemzet, mely eladja erkölcsöt, lelkiismeretét, becsületét, politikai hitvány üzlembereknek, pénzért? !

Érdemel-e Istenátoknál egyebet egy nemzet, mely türi hogy a Quotának, e — leggyalázatosabb szolgaság hűberadójának megszaporításával becsületét, jóhírnevét meggyalázzák Isten és az egész emberiség előtt egyaránt...!?

Érdemel-e Istenátoknál egyebet egy nemzet, mely bűnös »nembánomsággal« türi, hogy holmi fűtött-kopott tehetségek uralkodjanak sorsa fölött... gyáván türi, hogy mindazoknak, a kik e hazában ész, tudás, becsület, jellem és hazaszeretben első, kezeikből hitvány erőszakoskodással csavarhassák ki a nemzeti legszentebb érdekek védelmének nemes fegyverét... és ezek a talmi nagyok az önzetlen hazaszeretet porbataposásával triumphálhassanak évtizedek hosszú során keresztül...?!

Hova gondol, mit akar a magyar nemzet — a mely ma koldusabb, mint volt hajdan, a tatárpusztítások idején, mert akkor csak földjét és vagyonát rabolták el tőle... de mint földönfutónak is volt egy drága kincse a — be-

csület... és ma, nemzeti becsületünk ellen is szabadon lehet saját fiainknak büntetlenül kezdet emelni?!...

Ha ez még sokáig így tart, — ma-holnap sötét betűkkel írhatjuk az önzetlen hazaszeretetet sirkövére:

Eredendő bűn csak egy van:

»Szeretni híven, igazán.«

Ezzel szemben legfőbb erény:

»Lenni hitvány, bitang, szivány!«

A népek történetének megdönthetetlen tanubizonyysága szerint, — ha ez az állapot tovább így tart, — mi lehet ennek természetesebb következménye, mint — forradalom! Előbb az ész tudás és kigunyolt közerkölcsiség forradalma a bárgyuság, szédelgés és politikai hitványság uralma ellen s ha ez sikerre nem vezetne: fizikai erők összemérkőzése, életre-halálra! !

Még talán nem késő... ébredj öntudatra szerencsétlen magyar nemzet! Tedd jóvá bűnödöt, a mit eddig multad, hirnevéd és szeplőtlen becsületed szégyenére önmagadról megfélekedve elkövettél... kergesd le mielőbb a hatalom polczáról azokat, a kik onnan saját hazájok és nemzetök nyílt meggyalázásával száműzték annyi okos főt és igazi nagyságot... aztán emelj magad fölé oh nemzetem ismét a fajankók helyébe embereket, a kikben mindazon tulajdonokat tiszteli a világ, a melyek téged is fölemelve nemesítenek!

Dr. Király Péter.

fordult egyet a göncsölsekér, az öreg asszony már megírta a választ. Nagy ákomba-kom betűkkel írta tele a papírost olyan tanácsokkal, a minőket csak az anyaszív diktálhat. E leveleiben kétségkívül érintette az apát is, aki kéréllhetetlenül neheztel a fiára s mint becsületes mészárosmester, nem engedheti meg, hogy a fia addig a saluba tegye a lábát, míg állása nincs. Az öreg Petrovics ugyanis a versírást naplopásnak és a leghaszontalannabb mesterségnek tartotta. Az is kétségtelen hogy az öreg asszony folyton biztatta a fiát a hozzá írt levelekben: nézzon állás után s ha más nem lehet, menjen inkább katonának, esakhogy apját kiengesztelje s minél előbb hazajöhessen, ha mindjárt egy két napra is.

És ugy látszik, Petőfi ere hatással volt mindez, mert 1839. szeptember elején csakugyan Sopronba ment és ott önként kérte besorozását a báró Gollner-féle gyalogezredbe, melybe szeptember 6-án be is sorozták közlegénynek.

Nemsokára aztán az ezred egy részét Zágrábban helyezték át s így Petőfi is oda került, nem pedig Triesztbe, mint sokan hibásan állítják.

Petőfi katonáskodásának ez idejéből tudomásom szerint alig került valami adat napfényre; a szerenéses véletlen most engem juttatott abba a helyzetbe, hogy e hiányos adatokat néhány érdekes és hiteles epizóddal gazdagíthatom.

P o z s o n y b a n a Frigyes főherceg udvarához tartozó egyik ur révén megismerkedtem Geissner János nyugalmazott államhivatalnokkal aki Olmützen lakik s most P o z s o n y b a n időzik rokonainál.

A 73 éves öreg ur, akinek Károly nevű öcséje a hetvenes években mérnökári ezredes volt Budán, olvasva, a Pozsonyi német lapban, hogy az Ernő-ezred legközelebb fennállásának 100 éves jubileumát üli s hogy ez ezredben katonáskodott Petőfi is: beszélgetni kezdett a régi ezred tisztikaráról és legénységéről. Beszélgetés közben megemlítette hogy ő élénken emlékezik még Petrovicsról is, a későbbi Petőfi Sándor hírneves magyar költőről aki őt és hugát a francia nyelvre oktattatta.

És most hadd álljon itt szösz szerint az a visszaemlékezés, melyet Geissner ur elbeszélése nyomán jegyeztem föl a papírosra.

— Apám — beszélt az öreg ur — Zágrábban korezmáros volt. Amolyan kisvendéglős, szemben a kaszárnyával, ahonnan naponként tisztek és közkatonák jöttek át egy pohár borra vagy ebédre. A báró Gollner-féltiszteket és bakak nagyrészét nevükön is ismertem. A jobb módú fiuk apámnál abonáltak a vacsorájukat és esti harangszókor rendszeren az udvarunkban levő szőlőlugas alatt vacsoráltak tekezés közben, míg a tisztek a

BELFÖLD.

Az interparlamentáris konferencia az idői naggyűlést tudvalevőleg szeptember 29. nyitja meg Lisszabonban. Az előkészítő-bizottság a hó 4-én ülést tartott Bernben, hogy a naggyűlés napirendjét megállapítsa. Az izgatga oláhok már ezen az ülésen elejtett adtak magukról s egyik kiküldöttjük fel akarta vétetni a napirendbe a magyarországi románkérdést, a melyet úgy szeretett volna feltüntetni, mint az európai béke veszedelemét. A bizottság azonban nem vette fel ezt a pontot a napirendre, mire az oláh delegátus kijelentette, hogy élni fog jogával a konferencián. Szóval az oláhok Lisszabonban is támadást készítenek intézni ellenünk. Reméljük, hogy a konferencián résztvevő magyarok helyt fognak állni az oláh agitátorokkal szemben ott is.

A brassói g. kel. román iskolák ügye. Mint Brassóból jelentik, a közoktatásügyi kormány által kiküldött vizsgáló bizottság 12 napi szakadatlan munkásság után a brassói román iskolák szubvenciója ügyében indított vizsgálatot befejezte. Az ügy minden részletét teljes világításba helyező jkönyveket összes mellékleteivel és a bizottság véleményes jelentésével együtt fel is terjesztette a közoktatási miniszterhez, aki még a nyári szünidők lefolyása alatt véglegesen dönteni fog a vizsgálat eredménye alapján az iskolák sorsa felett.

KÜLFÖLD.

A politikai helyzet Ausztriában. A német ellenzéki pártok vezérei tegnapra tanácskozásra jöttek össze Bécsbe s tegnap dönt el, hogy lesz-e béke Ausztriában vagy sem, eredménye azonban még ismeretlen. Gr. Thun a miniszterelnök megígérte, hogy leplezetlenül meg fogja mondani a esehországi németek képviselőinek, mi a szándéka s ezektől őszinte választ vár arra, hogy propozíciók közül melyeket vetik vissza. Ennek a konferenciának nagy fontosságot ad már maga az, hogy egyáltalán létrejöhetett, tekintettel arra a mérhetetlen bizalmatlanságra, amelylyel a németek már 20 év óta a kormány iránt viseltetnek s a németek higgadtsága és hazaszeretete az, amely győzött, mikor a

német pártok elhatározták, hogy gróf Thun meghívását elfogadják.

De a tegnapi konferenciának még egy szempontból nagy jelentőséget kell tulajdonítani, mert akár elfogadta a tegnapi konferencia, akár visszautasította gróf Thun propozícióját, tegnap az egész német nép akarata nyilvánkozott meg. A német nép képviselői, kik tegnap tanácskozára gyűltek össze, érzik feladatuk fontosságát és felelősségük nagyságát s belőlük tegnap nem a szenvedély, hanem a higgadt megfontolás beszélt. Pedig nem igen remélhetik azt, hogy gróf Thun többet fog nekik adhatni, mint adott Gautsch. Ő is tanácskozott velük, esküdözött égre-földre, hogy a német nép jogos követeléseit teljesíti s mikor a Gautsch-féle nyelvrendeletek megjelentek, ezeknek őle semmivel sem irányult kevésbé a németek ellen, mint a Badoni javaslatáé. Ez nem valami biztató arra, hogy Thun rendelete más lesz.

A háború.

Az európai kormányok csaknem mind, a sajtónak pedig legnagyobb része, ha nem is ellenséges, de legalább ellenszenves és barátságtalan érzelmekekkel viseltetnek az amerikaiak iránt, akik a leigázott kubaiak felszabadításáért ragadtak fegyvert.

Irigységgel és feltekenységgel magyarázható ez, mert egyrészt az európai államok attól tartanak, hogy az amerikai Egyesült Államok veszedelmes versenytársaik lesznek a gyarmatszerzés terén, másrészt pedig rosszul esik nekik, hogy a történelemben először fordult elő, hogy egy nép csakis az emberi érzésnek engedve, ragad fegyvert az elnyomottak védelmére és nem a rablásvágyból igyekszik területét nagyobbitani. Igen természetes, hogy az európai kormányok kényelmellenül érzik magukat ilyen lezke után, amely az ő eljárásukkal homlokgyenest ellenkezik. Az európai nemzeteket sokkal jobban befolyásolták már a monarchikus és dinasztikus érdekek, semhogy megérthessék azokat az érzelmekeket, a melyeket a szabadság istennője ébreszt és fennen lobogtat.

Az európai katonai államok még egy másik lezket is fognak kapni: Amerika befogja bizonyítani, hogy egy szabad nép legyőzheti

a leggyakorlottabb hadsereget is anélkül, hogy százezrekre menő állandó hadsereget gyakorlatoztasson a diszlepekre és fényes katonai diszszomléket tartson, a melyek évente milliókat nyelnek el.

Kubán az amerikaiak ünnepélyesen kijelentették, hogy ők a szigetet csak a spanyolok uralma alól szabadítják fel, azonnal önzetlenül átadják a szigetet a felkelők vezéreinek, hogy ezek egészen függetlenül szervezzék a felkelők zászlaja alatt a szabad Kubát.

Az amerikai sajtó egy része terhesnek találta ugyan ezt a nagyileküszöget különösen a kavitei csata után, de azért a komoly sajtó és a körültekintő, óvatoss politikuskok rendszerint kitartanak mellette. A kavitei csata után Montojo tengernagy adjutánsa az amerikai zászlóshajó felé tartva, Deweyt értekezletre hívta, az ügyeletes amerikai tiszt a spanyolul tett kérdésre azt felelte: „I don't understand you. The language of the Philippines is henceforth the that of the United States!” (Nem is értem. A Filippini szigetek nyelve ezentúl az lesz, ami az Egyesült Államoké.)

De ez csak egyesek fennhéjázása, a nemzet zöme nem követi ezt az ujháb. irácot, a kiterjedés és hódítás utáni vágy, a tengeri hatalom és gyarmatpolitika, a világalum nem lelkesíti őket annyira, hogy ez által megszűnjék szavukat. Majd ha a kongresszusban és szenátusban szóba fogják hozni a béke feltételeit, fog kitudódni, hogy mennyiben igazak azok a hírek, a melyek az amerikaiak szándékáról szólnak, hogy a diadalmas háború eredményeként csak Kubát, Portorikót, a Kanári-szigeteket a Filippini-szigeteket, a Karolinákat, és a Tolvaj-szigetecsoportot akarják szakmányul megtartani. Ezt a hirt azzal szeretnék bizonyítani, hogy midőn az első három amerikai szállító gőzös San Franciscoból Manillába menet június 20-án a Tolvaj-szigetek főhelyéhez, Guanhoz ért a kísérő Charleston ez rkaló hajó bombázta a Spanyol Santa Cruz rödöt. Az erőd helyőrsége teljesen előkészületlen volt nem is felett az ágyúzásra, hanem Juan Marina, a sziget-csoport helytartója és hivatalnokai, tisztjei, és 54 főnyi csapatja megadták magukat. Ezeket átszállították az amerikai hajókra és Manillába vitték. Az őszelődött váraeson azóta az amerikai esillagos lobogó leng.

háza másik oldalán, egy elkülönített helyen poharaztak. Én abban az időben 14—15 éves tanuló voltam. Atyam, aki igen művelt és olvasott ember volt, egy alkalommal egy sápadt arcú, vezna Alexander Petrovics nevű Gollner ezredbeli közlegényt mutatott be nekem és hngomnak. Azt mondta, hogy holnaptól kezdve ez a baka fog bennünket a franexia nyelvre oktatni, ő pedig a fáradságáért tőlünk ingyen kap vacsorát. Másnap aztán megkezdte a leezkeadást s azóta keves nap kivételével, naponként esti 6—7 óra közt tanultunk a franexia grammatikát. Petrovicsen meglátszott, hogy nagy megerőltetésbe kerül a tanítás, mert mi csakis németül és horvátul társalogtunk, ő pedig a németet is törve beszélte. Még most is magam előtt látom azt a szürső tekintetű, érdekes arcú fiatal katonát, aki szégyenkezve jött be nagy cipőben, plundrás nadrágban és fülig érő katonasapkában a kerti ajtónkon s látszott rajta, hogy a szurtos és nem az ő kis testére szabott katonaruhát kelletlenül viseli. Később annyira megbarátkoztunk vele, hogy mikor a kaszarnyából kiszabadulhatott, mindig átfutott hozzánk. Mig mi ketten gyakorlatot irtunk, addig ő rendszeren irt vagy olvasott. Arra határozottan emlékszem, hogy Petrovics egy másik pesti uri fiuval az ezredirodában dolgozott s ők ketten nem is rukkoltak ki a századdal. Apám nagyon szerette a szegény magyar bakát.

Egy nyári estén egy pint bort tett eléje e szavak kíséretében:

— Na, Petrovics, ma megdicsérte a kapitány ur, — hát megérdemel egy pint bort.

Petrovics el is fogyasztotta az italt, mi-

közben nagy érdeklődéssel kérdezte, hogy ugyan mit mondott róla a kapitány.

— Azt mondta — válaszolt mosolyogva az apám — hogy: dieser Petrovics ist ein unter aller Kritik stehender Soldat, aber ein famoser Diurnist ist er, und schreibt, wie gedruckt. Passiert! (A kapitánynak ugyanis szokása volt, hogy beszélgetés közben gyakran ismételte a Passiert szót, amiért háta mögött Petrovics is sokszor kifigurázta.)

— Emlékszem arra is — folytatta az öreg ur — hogy Petrovics váltig könyveket kért tőlem kölcsön s mikor a többi közt egy angol-német szótárt adtam neki, veghetetlenül megörült ennek.

— Hát van önnek annyi ideje az ezred irodában — kérdezte tőle akkor az apám — hogy könyveket is olvashat?

— És ő tréfásan válaszolta: — Zeit habe ich schon, nur Geld habe ich nicht, P a s s i e r t!

Ez utolsó szóval a kapitányát figurázta ki, a pénzzel pedig arra a néhány pengőre ezelzett, melyet apámtól kapott kölcsön, de még mindig nem tudta visszafizetni.

Körülbelül három-négyévig tartott így az ismeretsegünk, midőn Petrovics hirtelen elmaradt tőlünk. Mi abbahagytuk a grammatika tanulást, s nem is tanultunk azóta többet franexiánál. A többi katonától tudtuk meg, hogy Petrovics a kórházba fekszik s minthogy orvosi vizsgálat alatt van, senkinek sem szabad őt meglátogatnia.

Ismeretsegünk idején alig láttam őt a többi katonák közt, s csak az említett pesti fiuval járt sokat, akivel együtt dolgozott az ezredirodában.

Egy téli napon aztán egészen váratlanul betoppant hozzánk. Még sápadtabb volt, mint azelőtt és olcsó, gyűrött szürke ezivilruhában jött. Elmondta, hogy a katonaságtól betegsége miatt kidönták, most pedig haza megy. Hozzánk csak azért jött, hogy megköszönje iránta való szívességünket, s hogy az én szép hugomból bucsuesőket kapjon arravalóul.

És ezzel elment. Hosszú idők múltán, egy örökségi ügyben, 1849-ban Pestben időztem és a K i g y ó - u t z a b a n bérletem ki egy kis udvari szobát. Egy reggelen, mikor az utczára siettem, a szűk kapualjban egy fantasztikusan öltözött magyar ruhás úrral találkoztam.

Én megnéztem őt, ő is keményen a szemembe nézett és egy pillanat alatt megismertük egymást. Az ő arca semmit sem változott, csak a bajusza és kis állszakállá lett sűrűbb. Ekkor tudtam meg, hogy már nem Petrovicsnak hívják, hanem Petrovicsnak, s most élénken vesz részt a nemzeti mozgalmakban. Arra kért: várjam meg, ő is rögtön jön csak a lakásába siet egy pillanatra.

Méhány percz malva visszajött, s ekkor egy pesti német újságot adott át nekem azzal, hogy küldjem el azt a már férjhez ment hngomnak, hátha emlékezik még reá? Egy ideig együtt mentünk az utczán, de mikor néhány hasonló öltözötű barátját közeledni látta, hamar elbueszított tőlem. És én azóta nem láttam többé, s nem is hallottam róla hirt.

Később a forrasalom után olvastam egy b é s i lapban, hogy Petrovics a h i r -

Hát ez ak és a sp...
mészates,
ellenséges
nyitja, hogy
kötésekor m...
lyek betart...
Leguj...
lentik:

A Nev...

naból:

Total...
rikaiak fels...
kijelentette,
vedelmezni...
magatartást...

Ugyan...

Miles tabor...

Santjagoba...

Ugyan...

hogy Mac...

semmi sem...

nyolország...

közös békét...

a kérdés lé...

től függ.

Ugy h...

Blanco táb...

Kuba kiürít...

időt enged...

hajóraj a...

fogja. Blan...

átvétélet.

Cama...

tározott vis...

őhajítására...

főn, mindj...

hírenek vé...

hogy Cama...

visztorkez...

fog ezirkál...

tány pedig...

dik hajóraj...

kálni, hogy...

nyolország...

ellen.

ne ves...

sett a c...

évre nőtt...

tam csak...

abból a kö...

mat a fran...

vacsoza fe...

Eddig...

melyet a n...

szét el, m...

sunkat, a...

talán soba...

is volt az...

Pozs...

kapasan f...

48-ik Ern...

is, aki mo...

téhez, mel...

ad ki...

ugyanis a...

ben P e t...

érdes ad...

azonban a...

hire teves...

adatuk var...

tokat is...

arkivum k...

nak az ala...

Cs...

Ha c...

Az Er...

gy...

A la...

san van...

got érte...

Hát ez nem mond semmit, az amerikaiak és a spanyolok badilában állnak s így természetesen, hogy az előbbieket elfoglalták az ellenséges szigeteket, de ez még nem bizonyítja, hogy meg akarják tartani. A béke megkötésekor majd találunk oly feltételeket, amelyek betartása esetén visszaadják az elfoglalt birtokokat.

Legújabb távirataink a következőket jelentik:

New-York jul. 6.

A New-York Heraldnak jelentik Havannából:

Toral tábornok visszautasította az amerikaiak felszólítását, hogy adja át Sant-Jagot s kijelentette, hogy a várost a legvégsőig fogja védelmezni. Blanco tábornok helyeselte Toral magatartását.

Ugyanama lap charlestoni távirata szerint Miles tábornok törzskarával a »Yala« hajón Sant-Jagoba indult.

Ugyanaz a lap jelenti Washingtonból, hogy Mac Kinley s tanácsadói úgy vélik, hogy semmi sem indokolja azt a hitet, hogy Spanyolország már azon a ponton van, hogy kész békét kérni; — azt hiszik — hogy ez a kérdés lényegében a hatalmak magatartásától függ.

Ugy hírlak, hogy Sampson tengernagy Blanco tábornokhoz táviratot küldött, melyben Kuba kiürítését követeli és erre 48 óra határidőt enged. Vonakodás esetére az amerikai hajóraj a sziget minden kikötőjét bombázni fogja. Blanco megtagadta Sampson üzenetének átvételét.

Madrid, jul. 10.

Camara tengernagy immár végleg elhárított visszahívása a regenskirálynő külön óhajására történik. Mária Krisztina még hétfőn, mindjárt a santjagói tengeri ütközet híreinek vétele után nyilvánította kívánságát, hogy Camarát visszahívják. Ez a tengernagy visszatérése után a Földközi tenger partjain fog eszkalni hajóhadával, Beraza fregatkapitány pedig a most Cadixnál összevont harmadik hajórajjal fog az Atlanti oceanon ezírkálni, hogy így mindenfelől megvédjek Spanyolországot az amerikaiak esetleges támadásai ellen.

neves magyar költő is e lesett a csatában. Azóta pedig évről-évre nőtt a hírneve, s én már ősz hajjal tudtam csak meg, hogy milyen jeles ember lett abból a közkatonaiból, a ki engem és a hugomat a franexia nyelvre oktatótt egy kis meleg vacsora fejében.

Eddig szól az érdekes visszaemlékezés, melyet a német öreg ur olyan közönnyel beszélt el, mint mikor mi gyerekkori játszótársunkat, a libapásztorát emlegetjük. Persze, ő talán sohasem fogja igazán megtudni, hogy ki is volt az a Petrovics Sándor!

Pozsonyban időzve, a fenti beszélgetés kapcsán fölkerestem még az ott állomásozó 48-ik Ernő gyalogezrednek azt a kapitányt is, aki most gyűjt adatokat az ezred történetéhez, melyet a százéves jubileum alkalmára ad ki az ezredparanesnokság. Ovasiam ugyanis a lapokban, hogy az ezred történetében Petrovics-t meg fogják említeni s hogy érdes adatok vannak róla. Ezzel szemben azonban a kapitány kijelentette, hogy a lapok híre téves volt s különben is csupán néhány adatuk van Petrovicsról, mint katonáról. Ez adatokat is a bécsi eszászari és királyi hadi arkivum küldte meg az ezredparanesnokságnak az alábbi sorok kíséretében:

Csasz. és királyi

Hadi arkivum. Bécs, 1898 máj. 4.

187. sz.

Az Ernő főherceg nevét viselő 48-ik gyalogezred paranesnokságának

Pozsonyban.

A lapokban megjelent hírrel kapcsolatosan van szerencsém az ezredparanesnokságot értesíteni, hogy a 48-ik gyalogezredbe,

Messina, jul. 10.

A Camara tengernagy hajórajához tartozó »Audax«, »Proserpina« és »Osada« torpedó vadászajók Port-Saidból ideérkeztek.

Suez, jul. 10.

Camara tengernagy hajóaja ismét befutott h csatornába.

Páris, jul. 10.

Spanyolországi jelentések szerint 24 óra óta a politikai körökben bizonyos mozgalom észlelhető, mely a békétárgyalások megkezdését látszik jelenti. Az egész madridi sajtó konstatálja, hogy a békekötési hajlandóság növekszik. A Liberal jelenti, hogy a kormány 10 napi fegyverszünetre törekszik, hogy az alatt a hatalmak beavatkozását felhívja. A kabinet azonban megállapodott arra nézve, hogy Spanyolország közvetlenül Amerikával lépjen-e tárgyalásba, vagy hogy a hatalmak közbenjárását vegye-e igénybe. Nagyon figyelemre méltó az, hogy a spanyol-kormány angol vállalatokkal szerződést kötött Kuba, Santjago és Manillával a távirati összeköttetés helyreállítása végett. Az amerikaiak ezt megengedik, sőt Dewey a manillai külön sodrony bevezetését is megengedte. Az amerikaiaknak ezt az előzékenységet arra magyarázzák, hogy békét akarnak kötni és a spanyol-kormányknak lehetővé karnak tenni azt, hogy gyarmataikon a parancsnokoktól tanácsot kérhessenek és biztonságot szerezhessenek arról, hogy minden további ellenállás haszontalan.

Madrid, július 4.

A lapok jelentése szerint Almodovar del Rio herceg külügyminiszter állítólag kijelentette, hogy egy európai hatalom a spanyol-amerikai háboruban interveniálni szándékozik, ha e közbenjárást nem fogja a hadviselő felek egyike sem kérni.

Washington, jul. 10.

A külügyminiszterium ismételtén kijelenti, hogy sem direkt, sem indirekt uton nem kapott semmiféle előterjesztést a békére vonatkozólag.

Madrid, jul. 10.

Sagasta miniszterelnök a királyi palotából távozva kijelentette, hogy a fegyverszünetről szóló híresztelések, amelyekről a lapok

szólanak, teljesen alaptalanok. A kormány csak a háboru folytatásával foglalkozik.

Brüsszel, jul. 10.

Don Carlos e. y kölesön végett tárgyal, melyet a solferinói herceg közvetít Párisban.

Port Said, jul. 11. Camara 5 hajója elindult. Rendeltetési helyük állítólag Kart-heigenau.

Washington, jul. 11. A gir hadügyminiszter kijelentette, miután délután Schaffer tábornoktól táviratot kapott, hogy mert hiszi, hogy ma csatára fog kerülni a dolog, és azt mondta, hogy a tárgyalások Santiago de Cuba átadása iránt tovább folynak.

Madrid, jul. 11. Almodovar del Rio külügyminiszter tagadja, hogy békétárgyalások indítottak volna. A Fabra ügyvétség szerint az általános benyomás az, hogy s miniszterek a békét illetőleg nincsenek egy véleményen, Santiago de Cubába segélycsapatok érkeztek.

Madrid jul. 11. Blanei tábornok hivatalos távirata jelenti Santiago de Cuba bombázását tegnap megszakították. A folyók kiessérése már megtörtént. Amerikai segélycsapatok szállottak partra, hogy Garciouval egyesüljenek. Az amerikaiak védőműveket emeltek ki az uraló állásokban ütegeket helyeztek el.

Róma, jul. 11. Messinából érkezett táviratok szerint a tegnap megérkezett spanyol torpedó vadászó hajó tisztjeit rendkívül leverte a Cervera hajórajánál elpusztításáról szóló hír a melyek nem ismertek és kijelentették, hogy ők minden áldozatra készek. A táviratok azt mondják, hogy Camara hajóhadának többi részét minden pillanatban várják.

Washington, jul. 11.

Hat tüzerűteg és két gyalogezred, a melyek nem régen indultak el Santjagóból Santiago de Cuba elé érkezett. Mac Kinley elhárította, hogy előlépteti Sampson és Schley Cervera hajóhadának megsemmisítése körül szerzett érdemek elismeréséül.

Itt az a vélemény uralkodik, hogy ha Cuba holnapig nem adná meg magát, ütközetre kerül a dolog. Schaffert a borbok esak futás nélkül való kapitulációt fogad el.

Táviratok.

Bogisich püspök bucsuzása.

Budapest, jul. 9. (A Débr. ered. táv.) Bogisich Mihály e. püspök, esztergomi kanonok, a ki 15 évig volt belpesti plébános ma bucsuzott el budavári hivatól a Mátyás templomban.

A vörös kereszt egylet köréből.

Budapest, jul. 7. (A Debr. ered. táv.) A magyar vörös kereszt egyesület új fiókkal gyarapodott. Talian Gyula Somogy vármegyei alispán buzgokodásából Gyékényes községben alakult meg az új fiók egylet, mely működését nyomban megkezdte.

Az autonom vámtarifa.

Budapest, jul. 7. (A Debr. ered. táv.) A ker. miniszteriumban remélik, hogy az anket ügyében összehívott bizottság még e hét folyamán befejezi tanácskozásait.

A forrongó Balkán.

Budapest, jul. 8. (A Debr. ered. táv.) Konstantinápolyból jelentik a portának a nagy hatalomhoz intézett ismeretes körirat a jelenlégi krétai nemzetgyűlést, melyre a tengernagyok a sziget kormányzását szándékoznak átruházni, a felkelők vezérei gyűlésének mondja, a mely a tulajdon, az ipar és kereskedelem biztonságát, és egyúttal a belbékét veszélyeztetné. A körirat kifejti, hogy Törökország ezt az állapotot el nem ismerheti és ezáltal szymazható zavargásokért a felelősséget Törökország a nagy hatalmakra hárítja.

Budapest, július 11. (A Debr. ered. táv.) Belgrádból jelentik Sándor király az utóbbi időben mind sürűben keresi az érintkezést a skuptsina egyes pártjaival. Mint Nis-ből je-

lentik, a liberálisok egy töredeke külön klubot akart létesíteni. A király ki erről értesült magához hivatatta Radutovich és Illé képviselőket és kérte őket, hogy álljanak el szándékuktól, mert mi sem lehet veszélyesebb az orszagra, mintha a pártban szakadás állna be. A külön klub alakítása el is maradt.

Budapest, jul. 6. Czétinjeből jelentik a Beraue határvidéki faluból küldöttség járt Nikita fejedelemnél, mely a keresztények nevében a községnek Montenegróhoz való csatlósát kérte.

A német császár Bukarestben.

Budapest, július 11. (Debr. ered. táv.) Bukarestből jelentik a Sínaiában idező diplomaták körében elterjedt hír szerint Poldi és a székely államtitkár itteni látogatása alkalmából véglegesen megállapították a Vilmos császár látogatásának programját.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Reich Jenő és Társa jelentése. —
Távirati tudósítás. —

Jul. 11.

Határidőzset.

Zárul 1 órakor.

Buza őszre	8.63
Tengeri júliusra	4.34
> augusztusra	5.06
Rozs őszre	6.67
Zab szeptemberre	5.62

Értéktőzsde.

Zárul 1 órakor.

Osztr. hitelrészvény	359.—
Magyar >	393.—
Államvasuti	358.—

Presbiteri gyűlés.

Debreczen, július 11.

Az elmúlt vasárnapra hirdetett, de a megjelent tagok esekély száma miatt egy héttel elhalasztott presbiteri gyűlést tegnap d. e. 10 óratól tartottak meg az egyházi épület tanástermében, melyen elegendő számban jelentek meg a presbiterok.

Az ujosztású földék bérbeadása.

A gyűlésnek egyik igen fontos, ennélfogva széles medrű vitát keltő tárgya az egyház új osztású földjeinek haszonbérbe adása volt. A gazdasági tanács ugyanis a földék bérbeadását célzó árverésről beterjesztett véleményes jelentésében kifejtte, a legtöbb haszonbéri összeget ajánló Katona Sándor volt, aki jelenlegi bérő Hídveger Mihályval szemben mindjárt 500 forint felüligéretet tett, — ennek daczára nem javasolja a földék bérbeadását nevezett részére megállapítani, mert hallomás, sőt biztos forrásból nyert értesülés szerint, az illető egyen vagyontalan, anyagi biztosítéka nincsen. Különben még nevére nézve is kétség forog fenn, hogy Katona a n a k hivják e, vagy Kellernek. A bizottság véleménye hát oda konkludál, hogy Katona ajánlata ne fogadtassék el és a földék bérbeadására új árverés tüzessék ki.

Hosszasan tartó, ugyanez az azonos vita után, melyben többen részt vettek, a gyűlés elfogadta a gazdasági bizottság javaslatát. A presbiterium összes tagjai, három kivétellel mellette szavaztak.

Az egyházi adók.

A második Lovassy Károly adóügye tanácsnok átiratában kifejtett azon kérése volt, hogy az egyházi adózással felmerülő nagymérvű adóhátralek rendezése végett a presbiterium hozzon határozatot a gondoskodjék a már odiosussá váló ügy rendezésébe tereléséről, miután a kimutatások február óta nem könnyítették el a sok zaklatásnak van kitéve az oly egyháztag is, ki egyházi adóját már befizette. Az ügy tisztába hozatalára a polgármester, mint főgondnok és az egyhástanács főjegyzője felkértek.

Iskolai ügyek.

Az iskolaszék jelentik, — miszerint az iskolai szükségletek fedezésére megállapított összegnél a szükségletekhez képest 240 forinttal többet adott ki, a mely összegnek megállapítását kerik. Egyhangulag tudomásul vétették.

Az iskolaszék jelentik, hogy egyik beteg tanítónő helyettesítése díjában még 30 frt lenne kiutalandó. Megadattott.

A debreczeni ref. egyház tanítói féltik a gyermekektől a tekintélyüket — legalább ők így mondják — ha a 15 kros tanítói nyugdíj illetéket és a tisztogatási díjat továbbra is ők fogják a tanulóktól beszélni. Az elődeiknek ugyan nem ártott az sem, mikor a esikért és tojást is sajátkezüleg vettek át minden egyes gyermekétől tandíj fejében, sőt ellenkezőleg nagyobb tekintélynek örvendtek a szülők jobbjai előtt, mint sokszor a maiak, hanem ők ezzel nem gondolnak, hanem a tekintély nevében követelik ennek a szemétdíj-nak a nyakukról való levételét. Azonban legyen az ó hitők szerint, hogy ez a rendszer csakugyan »abszurdum« (mint a saját lapjuk elnevezte!), hanem akkor miért nem fogadták el saját kiküldötteiknek megállapításait, melyeket azok az iskolaszék elnökeivel való értekezés után eléjük terjesztettek: Ez volt az oka, hogy az iskolaszék — mintegy megtorlásul a fenti r. nitenezáért — azt javasolta tegnap a presbiteri gyűlésnek, hogy maradjon fenn ez a rendszer továbbra is.

Csurka István ugyan gyűlölt a t e s n e k nevezte azt a rendszert a tanítókra, amire dr. Nagy Zsigmond csak annyit jegyzett meg, miszerint nem érti, hogy lehet a kötelesség teljesítése gyűlöletes, de a közgyűlés Kis Albert felszólalása után, aki elmondta e dolognak főnti történetét, elfogadta az iskolaszék javaslatát.

A pénztári hivatal azon jelentése, hogy a Pap—Zagonyi alapítvány adóssága teljesen letörlesztetett, tudomásul vétették.

Az egyház szentedényei és az illeték egyenérték.

Komoly nézeteltérés merült fel a helybeli pénzügyigazgatóság és a presbiterium között. E hó 6-an bírsággal való fenyegetés mellett hívta fel a pénzügyigazgatóság a debreczeni egyházat, hogy 15 nap alatt jelen se be az illeték egyenértéki adó alapjául szolgáló összes ingóságait.

Az elnökség, hogy a kimutatás idejében elkészíthető s a presbiterium által átküldés előtt felülbíráható legyen, Kósa Barna számvevőre bizta az ingók kimutatása összeállítását. Felállott ám dr. Nagy Zsigmond s kijelentette, hogy az egyháznak vannak olyan ingó vagyoni, olyan klenodiái, amelyeket az egyház nem tartozik bejelenteni, s amelyeket a presbiterium semmi féle profán értékelés alá nem bocsáthat.

Kis Albert, Kovács József Juhász Ignác egyházi ügyész felszólalása után a közgyűlés azt határozta, hogy küldöttséget biz meg annak megvizsgálásával, helyes, törvényszerű lesz-e a pénzügyigazgatóság követelése: ha nem az, ebben az esetben törvényes időn belül fellebbezés seletámadják a meg követelését a pénzügyigazgatóság.

A küldöttség tagjai: az elnökségen kívül Kis Albert, dr. Módvó Kálmán, Kovács József, Juhász Ignác és a főjegyző.

A felsőbb leányiskola költségvetése.

A felsőbb leányiskolai igazgatótanács beterjesztette az intézet 1898—9 évi költség-előirányzatát, amelylyel kapcsolatban kellő indokolással támogatva javasolta, hogy az iskola tanerői részére a korpótlék rendszeresítésék. A korpótlék életbeléptetése által jelentékeny teher nehezedik az iskola fenntartó egyházra, de annak elvállalása alul tovább ki nem térhet, ha azt nem akarja az iskola, hogy legjobb tanerőit elveszítse; a felsőbb leányiskolával kapcsolatban elemi iskola tanítónőinek pedig országos törvény értelmében kell megadni a korpótléket.

Kis Albert hathatós beszéddel támogatta az igazgató tanács javaslatát. Főlemlítette a közoktatásügyi miniszternek az országgyűlés elé lerjesztett évi jelentésében olvasható amaz örvendetés és kitüntető elismerést, hogy a debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskola a hasonló rangú állami iskolákkal minden tekintetben kiállja a versenyt. Hivatkozott a közvetlen szomszédságban emelkedő apácza iskolára, melylyel a ref. felsőbb leányiskola eddig is csak tanerőinek erősebb voltával bírta ki a versenyt s jövőre is ez biztosíthatja neki az elsőséget. — Nem szabad tehát engednünk, hogy a legjelesebb tanárok elkövénközzanak innen. Már két tanárnót csalogatnak állami felsőbb leányiskolához, az egyiknek ép a miniszteri biztos tett ajánlatot, hogy menjen igazgatónak egy állami leányiskolába. A legmelegebben ajánlta tehát Kis Albert az igazgató tanács elnöke, hogy vallási, köznevelési s országos érdekből fogadjja el a presbiterium az igazgatótanács javaslatát.

Mint egy ember állt fel a presbiterium s azzal a lelkesedéssel, mely mindenkor kitör, valahányszor áldozatot kérnek tőle az iskoláért, szavazta meg a közgyűlés a felsőbb leányiskola költségvetését a tanerők korpótléka rendszeresítésével járó új terhekkel együtt.

A költségvetés szerint a f-dzset 17,942 frt szükséglet 17,714 frt 73 kr.

pénztár többlet 227 frt 27 kr.

Együttal kérvényt intéz a presbiterium a tisztantuli egyházkerülethez, hogy a felsőbb leányiskola természetani tanáskének eddig 1200 frtban megállapított fizetését lakbércezámmén 300 frttal emelje föl.

Egyéb ügyek.

Zalai Emmának a felsőbb leányiskolához ideiglenes tanítónővé választását a presbiterium megerősítette.

Az 1899. évi bor és fadeputumok s tanítói lakbér illetmények kimutatását tudomásul vették és átküldik a városi tanácshoz.

HIREK.

* **A magántanfolyam.** Lapunk f. szerkesztőjének a Debreczen szombati számában kiadott felhívása élénk visszhangot keltett az egész városban, melynek minden rétegébe azonnal eljutott az életrevaló eszme híre, mivel szombaton delután megjelent. Laptársaink a legjobb kulantériával voltak szívesek hasábjáikat szintén megnyitni a felhívásnak s a tegnapi napon ugy az utczákon, mint különösen a nyaralók verandáin összegyűlt ismerősök, rokonok és jóbarátok, akik maguk is szülek, egyébről sem beszélgettek, mint arról, hogy valóban ennek a tanfolyamnak létesítése az eszköz arra, hogy az I. és V. osztálybeli gyermekek továbbra is szülői felügyelet alatt maradjanak és mégis rendes tanrend szerint beosztott s bárki által a maga részéről is ellenőrizhető, a kir. tanterületi főigazgatóság által pedig hivatalosan ellenőrizendő iskolában folytathassák tanulmányaikat oly esekélységért, amelynek akár az idegen városban fizetendő elátás, akár a mind-ezen előnyökkel még mindig nem rendelkező magánnevelő tartása körülbelől a kétszeresét emészti fel. Természetes dolog, hogy az emberek, különösen Debreczenben, nem határozták el magukat gyorsan és egyszerre és bármilyen jó is a hangulat s bármennyire megvan is a jóakarát, az eltökélésnek hosszabb idő kell, mint a mennyi a felhívás megjelenése óta eltelt. Azonban mindamellett örömmel jelenthetjük, hogy máris többen jelentkeztek, hogy fúkat arra az esetre, ha a kath. főgimnázium V-ik osztálya meg nem nyílik s ha a tanítás a r. kath. gimnázium tanárai lesznek, — ami hogy ugy lesz, ismételtlen is készséggel hangsúlyozzuk, ha szükséges — tervben, illetve megalkulásban levő magántanfolyamra iratják be. Ujból felhívjuk vállalkozásunkra t. olvasóink figyelmét.

* **Magyar név.** A belügyminiszter megengedte Schestuber János városi építésznek, hogy vezetéket nevét Szilagyira változtassa. Az engedély ma érkezett le a tanácshoz.

* **Eljegyzés.** Kronovitz Ignácnak, lapunk egyik kiadójának családi örömeiben veszünk részt e sorokban s hisszük, hogy részt vesznek t. olvasóink is, midőn tudtukra adjuk, hogy kedves nővérét, Kronovitz Matild k. a-t, ki néhány hónappal ezelőtt nyitott városunkban elsőrangú női ruhavarró intézetet, eljegyezte Klár Adolf helybeli törekvő iparos. Gratulálunk!

* **Csendélet a Csicsogón.** A csicsogó, melyet az utczának rendezésekor Árpádtérnek neveztek el, minden vasárnap meghozza a rendőrségnek a maga dolgát. Az embervásár sohasem mulik el ott csonben. Mintha a munkásokat valami láthatatlan kéz irányítaná, olyan a hangulat köztük és csak a rendőrség éberségének köszönhető, hogy a csicsogó minden vasárnap nem a vértől ázik. Mezey János, Szilagy Sándor, Poma Péter, Mile Imre, Juhász András, Zalog Erzsébet. Ezek kerültek tegnap a rendőrség keze alá a csicsogói embervásáron kifejtett tevékenységükért. Legtöbbje a városból már ki volt tiltva. Zalog Erzsébet meg is szökött a rendőrök keze alól, de ismét elfogták. Megvásárolva kísérték őket illetőségeik helyére. Ez az eljárás minden esetre helyes, mert megtisztítja a munkásokat az idegen salaktól.

* **Ünnepség után.** Vettük a következő sorokat: Meghívás a s. Az orsz. középiskolai tanáregyesület közgyűlésére alakult a szabolcsi bizottság tagjait f. év és hó 12-én délután 5 órakor a város-ház nagytermében tartandó zárt ülésre ezenel tisztelettel meghívom és teljes számban való megjelenésre felkérem annál is inkább, mert ezen ülés igen fontos tárgyát a begyűlt adományok elszámolása képezi. — Oláh Károly tanácsnok, az elszállásoló biz. elnöke.

* **Követésre méltó példa** mely nem szorul dicsegetésre: A tetétleni ev. ref. 30 öles hosszú iskolát, mely bizony elég elhagyott állapotban volt, a több jótékonyaságokról ismeretes B. Szator András és neje Debrézenné Juhanna tetétleni lakosok saját költségeikön — mintegy 600 frtért — kitartoztatták és a mi a fő az, elébe a rég torva vett, de az egyház szegény anyagi helyzete miatt mindég elmaradt — csaknem nélkülözhetetlen menhely, hol a gyermekek esős időben és a nagy melegben az óra közben kapott szünidőben tartózkodhassanak — végig az iskola épület előtt egy két öl szélességű igen szép kiviteli ereszt (simlédert) csináltattak, mely építés által az iskola épülete szépség tekintetében nagyot emelkedett az iskolás gyermekek pedig azzal azt nyerték, hogy szünóra alatt esős vagy igen meleg időben ninesenek kényesre az iskola poros büzhét levegőjét színi, mivel az alatt kényelmesen játszhatnak, s adják érte jótévedőket.

* **Meghívás.** a debr. ev. ref. egyház gazdasági bizottsága jul. 12-én d. u. 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgy: folyó ügyek.

* **A munkás dalegyület Aradon.** A debr. munkás-dalegyület, melynek elnöke Horkay L. helybeli derék tanító, mint értesülünk részt fog venni az aradi országos dalversenyen dr. Horváth Ákos »Késő vágó« című dalszerzőjével. A törekvő dalegyület jövő hó 12-én indul utnak.

* **Letartóztatott körjegyző.** Babics Sándor volt huszárfőhadnagy, volt körjegyző és volt banküzletlajdonos, nem ismeretlen Debreczenben, amióta tavaly nejét a közközházba szállította ki s erőnek erejével a külvárosban ép elméjű asszonyt a tébolydába akart vitetni. Babics több rendbeli büntetést két és fél évi fegyházra volt büntetve, miből másfél évvel többet is leült. Mivel a fogházban jól viselte magát, az igazságügyminiszter 6 havi feltételes szabadságot engedélyezett neki. Babics Pécsről — ahol büntetését ülte — Debreczenbe jött apr. 1-én, de úgy látszik, nem tudta megbeesülni a feltételes szabadságát,

legalább erre vall az, hogy szombaton az ügyesség felhívására a rendőrség letartóztatta Babicsot holmi zsarolásért. Azonnal átküldték az ügyességhez, honnan még délebb továbbbittattott a pécsi kir. ügyesség fogházába.

* **Műkedvelő előadás.** A »Margit« furdó dísztermében tegnap este az iparos ifjak közreműködésével színtere került Rátkay László pályanyertes népszínműve, Fehér Klári megelégedéssel tapasztalhatjuk, hogy városunk iparos ifjusága olyan nyomon halad, mely valóban dicsegetésre méltó. Szabad idejében olyan szellemi élvezeteket keres, mely kifejtett intelligenciájára volt. Zsufolasig megtelt a Margit furdó díszterme. És akik elmentek, nem is bánták meg cselekedetüket. Minden tekintetben ügyes összevágó előadást produkáltak. Ebben nagy érdeme van Nagy József színésznek, aki a rendezés fáradságos munkáját magára vállalta. A szereplők derekasan megállottak helyüket. Jók voltak: Menyhért Rózsika Viola Éva drámai szerepében, Schnell Emma, a ki a czimszerepet játszotta, Kaliezy Emma A férfiak közt: Menyhart Lajos, Kovács Mihály, Kaliezy Ernő, Tulnik József, és Cseresznyés Sándor szolgáltak rá a dicsegetésre. A népkönyha javára igen szép összeget jutott az előadás.

* **Díjlövészet.** A tegnap jul. 10-én tartott lövészet eredménye a következő: Díjat nyertek: Legjobb mélylövessel Baum M. 4 koronát. Legtöbb körrelövessel Szabó Sándor 4 koronát.

* **Lovak megvizsgálása.** Szombaton már említettük, hogy a földmivelésügyi miniszter elrendelte, Debreczen város területén a lovak megvizsgálását. Ide vonatkozólag a rendező kapitány a következő hirdetményben szólítja föl a lótarló közönséget:

A nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter ur, 6078 898. számú rendeletével a város belterületén levő lóállománynak hatósági állatorvosok által leendő megvizsgálását rendelvén el, ennek foganatosítására folyó évi július hó 14. 15. 16-dik napja, helyszínül pedig a város istállója tűzretek ki. Főhivatának a lótarló, tulajdonosok, hogy a város belterületén használatban lévő lovakat nevezett napokon reggeli 7 órától délutáni 6 óráig a város istállóhoz vizsgálatra vezessék fel. Debreczen, 1898. jul. 9-én. Boczkó Sámuel r. főkapitány.

Mint értesülünk az állategészségügyi vizsgálatot az teszi szükségessé, hogy rövid idő múlva nagyobb számú lovas katonaság fog Debreczenben átvonulni a hadgyakorlatokra s eleve tudni akarja a hadvezetés, nincsen-e a város lóállományában valamely ragadós állati betegség.

* **A dohánygyári munkások mulatsága.** A nagyerdei vígadó üvegtermében szombaton este a dohánygyári munkások rendeztek nagyon szépen sikerült táncmulatságot betegsegélyző pénztárak gyarapítására. — A teremt igen csinosan díszítették fel, a tölgyfüzerek közé helyezték magyar korona felett »Éljen a király!« felirat állott. Este 8 órakor ünnepies jelenettel vette kezdetét a munkások szép mulatsága. A terembe gyűlt nagy közönség előtt munkások és munkásokból alakult dalárda énekelte el a »Hymnuszt.« — Zajos hatást értek el, zúgó éljenzés, hosszan tartó taps jutalmazta a vegyes kar tagjait, a melynek betanításáért Kurucz Lajos dohánygyári altisztet illeti dicseget. Azután Haday Gyula zenekara mellett kezdetét vette a táncvigalom. Olyan nagy számmal voltak, hogy egy-egy táncban alig vehetett részt a vendégek felerésze. — Hansz jó hangulat, kitünő kedv, uralkodott a tánczosek és a mulatságon megjelenők közt. Csoportokba vérdöve mulattak daloltak boldogan s éltették akárhányszor a derék tisztviselőket, s azokat, a kiknek a jól sikerült mulatság rendezésében részük volt. Ezek között voltak: Hadházy Ferencz igazgató, a dísz alelnök Zuna Gyula aligazgató. Elnök: Hatházy Ferencz osztályvezető. Alelnök: Fährer Károly oszt. vezető. Főrendező: Borsovay Benedek dohánygyári tiszt. Rendezők: Bunyitai Béla, Krause Béla, gyárt. tiszt. Toma Miklós és Adamesik Sándor gyárt. ügyelők. Pénztárnok: Besenyi Albert, ellenőr:

Kurucz Lajos gyárt. ügyelők. Jegyző: Kovács György. A nagy szünet alatt a munkások vegyes kara adott elő népdalokat szép sikerrel. A mulatságon megjelentek a zeneegylet tagjai is, akik a cigányzenekarral leiváltva játszóttak tánc alá. A jól sikerült mulatság, a reggeli órákig, a legvilágosabb hangulatban, kitünő jókedv mellett tart és szép anyagi sikert hozott a betegsegélyző alapra is.

Gyászrovat.

MARGITTAY SÁNDOR.

Tegnap késő délután hirtelen a nagygyászerte Debreczen sz. kir. város tisztikarát: Margittay Sándor III. ker. r. kapitány a Bika szálló kávéházában régi szivbajából kifolyólag öt ért szivszélhűdésben meghalt. Tegnap d. u. 6 és 7 óra között épen felbe akarta hagyni a rendes tarokk játékot, hogy hazamenjen, mert családját várta haza. A mint felállt, hirtelen szívelő kapott, mire barátai kivitték s orvosért szívaladtak. Épen akkor haladt az utczán dr. Czákó Zsigmond, aki rögtön a beteg mellett termelt a hirre és aggasztó szivöröcsöket konstalt s kocsin hazakíserte öt József kir. herczeg utcai lakására. De a lakás zárva volt s ezért Lészgalliner Kálmán m. a. v. főmérnök lakásán fektették le, ahol is dr. Czákó a beteg elesztéséhez fogott, azonban sikertelenül, mert Margittay Sándor pár perc múlva kizzenvedett. — 7 órakor érkezett meg felesége és hat gyermeke, akiket a boldognak hitt, de oly szomorúvá vált viszontlításra Lészgalluer Kálmán készítet elő. Margittay 6 év óta volt rendőrkapitány s így családja csak csekély nyugdíjra tarthat igényt, sőt a családfo halálával még attól az évi 700 frt jövedelemtől is elesnek, melyet nagybátyja alapítványának jövedelméből élete fogytaig a kolégium pénzintárára fizetett Margittay Sándor a k. Halála hírére a városházára ki sem tűzték a jobogót, tisztársai koszorút tesznek ravatalára. Temetése holnap d. u. lesz. Aldás és beke hamvaira! Családjá a következő gyászjelentést adta ki: A. B. F. R. A. Özv. Margittay Sándorné szül. Urbanyi Teréz a maga, valamint gyermekei: Sándor, Endre, Ilona, Béla, Gyula, Zoltán és Dezső, továbbá testvérei: Dömsödy Béla és Jolán Horváth Menyhértne, valamint huga Kaszin Teréz és számos rokonok és sógorok nevében mély fájdalommal tudatja a szeretett férj gondos édesatyja és szerető rokonnak margittay Margittay Sándornak Debreczen sz. kir. város rendőrkapitányának f. hó 10-én esti 7 órakor élte 52-ik, házasságának 20-ik évében szivszélhűdés következtében történt elhunytát. A megboldogult drága hamvai folyó hó 12-én délután 3 órakor fognak az ev. ref. valás szertartása szerint Szécheni utca 20. számú háznál tartandó ima után a Kossuth utcai sirkertben örök nyugalomra helyeztetni mely végtisztességtelre a megboldogult rokonait baráit és tisztársait megtört kebellet meghívjuk. Kelt Debr., jul. 11. Béke poraira. A temetést a »Kegyelet rendzi.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Tóth Ferencz és neje Kovács Ziza Tóth Maria özv. Sarkadi Gáborné, és leánya Maria, mint gyermekei, Tóth Karolina, Kálmán Maria, Miklós és Teréz, mint unokái, Falussy Zsuzsanna özv. Nagy Lajosné és gyermeke, Falussy Klára Bögös Andrasné és gyermekeik mint testvérek; a közeli és távoli rokonok nevében is mély fájdalommal tudatjuk a szeretett jó édes anya, nagyanya, testver és jó rokon özv. Polgar Toth Pátue született Falussy Maria asszonynak folyó hó 10-ik napján déli 12 órakor életének 84-ik, özvégységének 28-ik évében, hosszas szenvedés után történt esendes elhunytát. A boldogultnak földi részei folyó hó 12-én délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Negy-Várud utcai 12. számú háznál tartandó ima után a Kossuth-utcai sirkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, ösmerőseinket és a n. é. közö, séget bánatos szívvvel meghívjuk. Debreczen-

1898. július 11. Boka lengjen sirja felett! A temetést Dankó M. tem. int. rendezi.

Ferenczy Ferencz

Amerikából érkezik a megdöbbentő hír, hogy Ferenczy Ferencz pittsburgi ref. lelkész s az amerikai magyar ref. egyház-megye esperese pillanatnyi elmezavarban revolverrel véget vetett életének. A megboldogult öt év óta lekipásztora a pittsburgi egyháznak, melyet valósággal a virágzás fokára emelt. Jöttevéje volt a szegényeknek, pártfogója a nyomorban levőnek. Áldás volt annak a népnek, melynek körében élt. Nincs ember, ki őt valaha ismerte, hogy meg ne könnyezte volna őt halálában. Áldott jó ember, hű barát volt, maga a megtestesült szívósság. Szerettei nincsen csak egy testvérei, New-Yorkban. Minden pénzt, mintegy 1500 frtot pittsburgi egyházára hagyta, ingóságait pedig leendő utódaira. Kartársai közül senki sem volt jelen temetésén, meghagyta, hogy ezeket csak eltemetése után értesítsék. Nem akart nekik még halálában sem terhőkre lenni. Áldott legyen emlékezte.

* Halál idegenben. Élénk emlékeiben lehet még közönségünknek a photoplasticum, melynek tulajdonosa Tóth Gyula házban mutogatta a szebbnél-szebb búvós-bajos képeket egyes országokból. A derek tulajdonost e hó 8-án szomorú sors érte. Szívshüdesben elhunyt, arván hagyva két gyermekét. Halva találtak meg a lakásán s holtestet bevitték a kórházba. A városi leltári hivatal pedig leltározás alá vette az idegenben elhalt szerencsétlen férfi ingóságait. Az elhunyt már régen nagyon ideges volt s néhány nappal ezelőtt — mintha közeledni érezte volna halálát — eladta vállalatának eszközeit kb. 500 frtért. Az így eladott eszközökön és műszereken kívül azok eladása után még egy akkumulátor is érkezett részére 178 frt. értékben, ezenkívül voltak különféle értéktárgyai, mint arany óra és lánc gyűrűk stb. A melyek most a leltári hivatal erizete alatt vannak. Hagyateka kb. 1000 frt. értékű lehet. Árvaíjak gondozását, míg Nemetszágból a rokonaitól megbizás érkezik, az árvaszék fogja teljesíteni.

A tiszai ág. ev. egyházkerület ünnepe.

— Saját tuósitónktól. —

Miskolcz, jul. 10.

A magyarországi ág. hitv. evang. egyház kitünőségei, egyházi és világi férfai a mai napra ünnepeink jöttek városunk falai közé.

A tiszai egyházkerület legközelebb megválasztott felügyelője: Szent-Iványi Árpád országgyűlési képviselőt iktatták be ünnepélyesen fényes hivatalába.

Az ág. evang. egyház eme szép és magasztos ünnepeben részt vett városunk összes közönsége felekezeti-különbőség nélkül. Városunk főutcájának házain nemzeti színtű lobogók hirdetik, hogy Miskolcz városa ünnepnapra virradt; a Vay-uton, Buzatéren, Király-utczán, Szechenyi-utczán, Városházterem és Nagy-Hunyad-utczán minden házon szombat délután óta zászlók lobognak.

Az ország minden részéből ideérkezett vendégek megtalálták városunkban azt a hagyományos vendégszeretetet, mely Miskolcz város lakosait jellemzi s mi megtaláltuk a módját annak, hogy vendégeink itt örömteljes napokat töltsenek.

Az ünnepélyrendező-bizottság elnöke: Deván Ottó kir. ügyész, a ki ebből a fő-érdem.

1. Tegnap f. évi jul. hó 9-én d. n. 5 órakor az egyházkerületi elnökség az egyházkerületi képviselők és a rendező bizottság egy részével az egyház központi épületéből (N.-Hunyad 54.) a tiszai pályaudvarba ment ki, hogy ott a Gömörből délután 5:42 órakor érkező egyházkerületi új felügyelőt, Szent-Iványi Árpádot, ugyszintén a Budapest felől délután 6:20 órakor érkező egyetemes egyházi felügyelőt, Prónay Dezsőt az ugyanakkor érkező püspökkel és egyházkerületi felügyelővel együtt fogja s veük, délután

6:30 órakor történő indulással, ugyszintén az ugyanazon időtájt Gömör, Kassa és Szerenes felől érkező vonatokon jött vendégekkel és képviselő tagokkal együtt az egyház központi épületébe esti 7 órakor bevonuljon.

Az új felügyelő és kísérete d. n. 6 órakor érkezett meg a tiszavidéki pályaházba, hol nagyszamu küldöttség élén dr. Szontagh Miklós kir. tanácsos, mint legidősebb esperességi felügyelő üdvözölte.

Az új felügyelő kíséretében érkezett a Szentiványi család több férfi és nőtagja, továbbá Hámos László főispán, báró Radvánszky Géza, Bornemissza László alispán, Lukács Géza, Kubinyi Aladár tszvéki elnök, Kubinyi Géza és Andor orsz. képviselők, Szontagh Pál, Görgey László, Medveczky Sándor, Hámos Aladár, Marton János, Losonczy Antal, Hevessy Bertalan, Máriássy László, Szontagh Zoltán és meg igen sokan.

Kevés idő múlva megérkezett Budapestről a gyorsvonat, mely báró Prónay Dezső egyetemes felügyelőt, Baltik Frigyes püspököt, báró Podmaniczky Géza esperességi felügyelőt, Lányi Bertalan min. tanácsost hozta. Az egyetemes felügyelő Zelenka püspök üdvözölte, az ünneplő egyházkerület jókívánságait tolmácsolva az új felügyelő iránt.

Az üdvözlés után a menet díszes kocsisorban a városba vonult.

A ritka szép menetet díszruhás lovas rendőrök és a városi főkapitány kocsija nyitotta meg; utána jött gr. Szirmay Alfréd ötos fogaton Prónay Dezső báró Zelenka püspökkel, azután a város négyesén Szentiványi Árpád Baltik Frigyes püspökkel. Feltűnt a hosszú menetben Kubinyi Géza, Szontagh Zoltán, b. Radvánszky Géza, Dapsy Béla és Melezer Géza gyönyörű négyes fogata.

A festői bevonulást Miskolcz közönsége az egész utvonalon tömött sorokban és az ablakokból nézte végig és lelkesen üdvözölte az érkezőket.

A menet harangzugás között a templom udvarában állapodott meg, hol az érkezőket az egyházközség nevében Radványi István felügyelő meleg szavakban üdvözölte.

A szép beszédre Szentiványi Árpád válaszolt és megköszönte a fényes fogadtatást.

Ugyanezek szombaton esti 8 órától is merkedési estély volt, étlap szerint elköltendő vacsorávnál a »Korona« szálló földszinti helyiségeiben.

Ma vasárnap aztán délelőtt 6 és fél órakor az egyháznagyok és vendégek a rendezőbizottság vezetése mellett az egyház központi épületében levő tanácsterembe és onnan 10 órakor testületileg a templomba mentek.

Az istentiszteleten és diszközgyűlésen a miskolczi hívek és a templomban megszokott helyeiket ez egyszer a rendező bizottság rendelkezésére bocsátották, mely bizottság tagjai aztán minden egyes vendégnek és tagnak az elfoglalható helyet megmutatták. A két emelet 2 karzaton kizárólag női tagoknak volt helye, a föld-zinti helyek az oltártól az oldalajtók bejáratáig a közgyűlés vendégei és tagjainak volt fenntartva, a többi férfi pad a város közönségének, a többi női pad pedig az egyház férfi közönségének volt a helye. A kijelölt padosorokban a megérkezés sorrendje szerint foglaltak helyet.

Vasárnap d. n. 10 órakor tartották meg az istentisztelet a templomban. Terray Gyula gömöri főesperes szónoklatával, a melynek végeztével offertórium volt a magyar honi e. e. e. gyamintézet szeretetadománya javára. — Az istentisztelet énekei külön lenyomatva a padokon voltak előzőleg elhelyezve.

Ezen istentisztelet végeztével ugyancsak a templomban az egyházkerületi közgyűlés nyitott meg, mely gyűlésen az egyházkerületi felügyelői választás eredményét határozat kimondásával kihirdették s azjonnán választott egyházkerületi felügyelő, Szentiványi Árpád eskütétele után ünnepélyesen beiktatott.

Déli 12 és fél órakor fogadta az egy-

házkerületi felügyelő az üdvözölő küldöttségeket és egyeseket az emeleti nagytanácsteremben.

Déli 1 és fél órakor diszebád volt a Korona dísztermében.

Délután 5 órától tetszés szerinti kirándulások voltak vagy a város közhelyeinek megtekintésével tölt el az idő.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

Debreczen, jul. 11.

Szombaton délután három órakor ülést tartott a jog és pénzügyi bizottság a város-háza nagy tanács termében V e c s e y Imre tanácsnok elnökelete alatt, a melyen a bizottság tagjai igen szép számmal voltak jelen.

Első tárgy a takonykór által elhullott lovak tulajdonosainak kárpótlása ügyében küldött földmivélsügyi miniszteri leirat volt, melyre nézve határozták, hogy az ily tulajdonosok kárpótlását az állategészségügyi s abadóból befolyó összegből pótolják.

Azután Kovács János és társainak a műjég gyártására vonatkozó kérvényét tárgyalták, de miután ennek érdemleges tárgyalásába nem bocsátkozhattak, a jövő gyűlésre halasztották.

A bizottság tanácskozásának legfontosabb tárgya mindenesetre Mandel Imre ajánlata volt a város erdeiben tervezett haszonfák értékesítésére nézve Mandel oly feltételek mellett hajlandó évente 10,000 köbméter haszonfát átvenni, köbméterenként 5 frtjával, hogy az ő számítás szerint a városnak a mai jövedelehez képest évi 11,089 frt. fölöslege marad. Ezen ajánlattal kapcsolatban olvasták fel és tárgyalták Török Gábor erdőmester széles alapokra fektetett jelentését a város erdősegeinek értékesítéséről, mely jelentésben kimutatja, hogy az erdők ma is jóval nagyobb jövedelmet hoznak mint amennyit a köztudat képzel s ezek a jövedelmek az elarusítható fák könnyebben hozzáférhető módon és nagyobb kereskedői szellemmel való értékesítése által még fokozhatók.

Hosszas, élénk vita után, amelyben részt vettek: Szabó Kálmán, Ábrahám László, Szántó Győző, Lengyel Imre, Beeherth Manó stb. elfogadták Szabó Kálmán és Ábrahám László azon indítványát, hogy az erdők jövedelmezése körül a jövőben követendő elvekre nézve lehetőleg 1899. május 1-ig indokolt, kimerítő javaslat dolgoztassék ki. A Mandel Imre ajánlatát illetőleg pedig véleményezi a bizottság, hogy a Szántó Győző indítványában formulázott minimális ár, (a mely nagyobb, mint amennyi megajánlott) 5000 frt biztosíték bekivanas és évente 10,000 km. haszonfa átvételének kötelezettsége mellett a tanács kösse meg Mandellel három évre a szerződést. Ha pedig az alkudozás eredményre nem vezet, abban az esetben hirdessen nyilvános pályázatot.

A honvéd gyalogsági laktanyában altiszti iskola helyiségeinek építése vált szükségessé. E tervek szerint a laktanya honvéd-utczai részlet emeletessé építik, mialtal a tisztikar kaszinó helyiséget is kap. Az építési költségek 20560 frtra ragnak s a honvédelmi miniszter a fenntartási költségekre levonni szokott 10% nélkül 1236 frt bért biztosít az új helyiségeknek a szerződés hátralevő idejére. — A bizottság ezen feltételek mellett az építést javasolja.

Utolsó tárgy volt az ülesnek a város által a Ludovikakadémiára még e század elején felt s azóta több ízben gyarapított alapítványáról alapító levél kiállítására, amely alapító okiratnak tervezetét a honvédelmi miniszter állapította meg.

A bizottság a város jogainak és érdekeinek biztosításával az alapító levél szövegét elfogadta.

Ezzel az ülés véget ért.

A m...
V...
kötele...
hatóság...
egyszer...
mányt...
mennyt...
érkezett...
D...
mit, —
de ezt...
Imegmo...
ását ké...
pedig :
a...
bort ön...
het ten...
le...
A...
bad pré...
zékör...
ló italt...
moslék...
szabad...
bornak...
Az...
igy ezel...
T...
hanem...
meleg...
terem...
igen b...
erjeszté...
ezeknek...
végett...
melyből...
almabor...
A...
ha ann...
okosan...
A...
nek) tel...
tem, ho...
és jó a...
melyek...
A...
almák...
ez nem...
almák...
és az a...
borban...
A...
külföldi...
douce),
édes pü...
Frequen...
Ha...
osztály...
egyikbe...
az éretl...
egyik g...
A...
az alm...
lomkóh...
czára...
teszi a...
presbe...
A...
nyg kel...
az ebb...
érintke...
tedik é...
A...
kása m...
és nem...
hektolit...
nyolez...
nek és...
máltáv...
A...
dóba sz...
szüleke...
M...
annál j...
lesz bel...
ban er...
szükség...
melegit...

A bortörvény.

A m. kir. földművelésügyi miniszter kiadványa.

10.

Vasutak és hajóállomások főnökei pedig kötelesek, ha törkölybor érkezik, az elsőfokú hatóságuk azonnal ezt bejelenteni és jelenteni egyszerre mind azt is, hogy a törkölyállományt hol, ki adta föl, hány hordóból áll mennyi a hordók tartalma s kinek a címére érkezett.

De ime — majdnem elfelejtettem valamit, — említettem ugyanis már a borseprőt, de ezt még szóvá eddig nem tettem; most megmondom, — hogy a borseprő felhasználását kétféleképp engedi meg a törvény és pedig:

a jobb bor seprőjével gyöngébb minőségű bort ötvén reá, ezt ez által zamatosabbá lehet tenni;

lehet belőle égetni seprő-pálinkát.

A borseprőből a benne levő bort ki szabad préselni, de sem ebből, sem a pálinkafőzéskor visszamaradó moslékból borhoz hasonló italt készíteni vagy általában az ilyen bormosléket bor készítésnél felhasználni nem szabad és az így készült italt mesterséges bornak tekintvén, készítőjét megbüntetik.

Az imént a gyümölcsbort említettem és így ezekről is meg kell röviden emlékeznem.

Tehát nem csak szőlőből készítenek bor hanem másból is, ott a hol a szőlő csak igen meleg oldalokon, vagy pedig éppen meg nem terem, de más gyümölcs terem, és ez sokszor igen bőven van, ilyen gyümölcsfelők levéből erjesztés útján készítenek gyümölcsborokat is ezeknek egymástól való megkülönböztetésük végett mindig megnevezik azon gyümölcsfelől melyből a bort készítették, így van tehát: almabor, körtebor, ribiszkebor stb.

A gyümölcsbor csak azon esetben iható, ha annak készítését a gazda érti, és ennél okosan, körültekintéssel jár el.

Az almabort (melyet ezidraek is neveznek) tehát almák levéből csinálják, de kijelentem, hogy erre nem minden almaféle alkalmas és jó almabort csak az olyan almák adnak, melyek levesek és kellő édességűek.

Alkalmasak almabornak: az édes nyári almák, melyek sima kellemes bort adnak, de ez nem tartós és gyorsan fogyasztandó. A téli almák bora, mindig fauysrabb, azonban tartós és az almák zamata és ize a levőkből készült borban is részben megmarad.

Almaborok készítésére vannak igen jó külföldi fajták, ilyenek: a keserű-édes (amère douce), a Binet alma, a Brämtót sima, az édes püspök alma, a fehér Frequin és a piros Frequin almák stb.

Ha almabort készít a gazda, szedéskor osztályozza az almákat két garmadába, az egyikbe a teljesen éretteket rakja, a másikba az éretlenekeket, valamint a hibásakat, és mind-egyik garmadából külön-külön készíttse a bort.

A gyümölcsborkészítés második teendője az almák összezúzása. Ezt vagy vajúban, malomkőhöz hasonló almaszúzóval vagy erre a célra készített szúzógéppel végzik és azután teszi a gazda az almából készített kását a présbe, vagyis a sajtóba.

Az almalevele kipréselésére használt sajtónak ugy kell készíttve lenni, hogy az almakása és az ebből kiszajtolt lé a sajtó vasrészeivel ne érintkezhesék, mert különben a lé megfeketedik és megromlik.

A jól megért leves mustalmákból készült kása megvizsgálása nem szükséges. Az éretlen és nem leves almák kásájához, ennek minden hektoliterjére huszötöt liter vizben fölolvasztott nyolcz kiló cukorral készült cukorlevet öntenek és azzal a kását jól fölkevervén, pár óra multával kiszajtolják.

Az almalevet sajtolás után azonnal hordóba szűrik és a hordó szájába erjesztő készüléket alkalmaznak.

Mentől gyorsabban for ki az almaleve, annál jobb és egytallal tartósabb almabor lesz belőle, ezért ezt is szivesen olyan szobában erjesztik, melyben kályha van, hogy szükség esetén tizenegy fokra föl lehessen melegíteni.

Azt mondják a tapasztalt készítői az almabornak, hogy a lé kiforrása után azt mielőbb le kell fejtani és ezt gummisóval, vagy ha lehet borfejtő géppel végezze az illető, mert ha fertálylyal fejt, akkor az almabor igen megsötétül, és ha az ilyet eladóvá akarja a gazda tenni, kevesebbet fizetnek érte.

— Folyt. köv. —

Nyilt-tér.

500 Forintot

fizetnek annak, aki **Bartilla-fogvizének** használatával, illetve, üvegje 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolását külön 10 kr.) **Bartilla A. örökösei (E. Winkler) Wien, 19/I. Sommergasse 1.** Kapható Debreczenben: **Mihalovits István** a „Gyógyhoz” címzett gyógyszerárában. Határozottan kérjünk **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítások följelentéséért jó díjazás adatik.

6593.

1898.

Árverési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy:

1. a »Bégánya« csapszék az 1899. évi január hó 1-től 1901. december hó 31-ig terjedő három (3) évre;

2. a »Csiesogó« csapszék a mézszárszékkel együtt 1899. évi január 1-től 1901. december 31-ig terjedő három (3) évre;

3. a »Cserepesa« csapszék az 1899. évi január 1-től 1901. évi december 31-ig terjedő három (3) évre;

4. a honvéd lovassági laktanya mellett levő „Spitzers-féle sátornak Löwi Bernát által birt része az 1899. évi január 1-től az 1901. évi december 31-ig terjedő 3 évre; a folyó 1898. év augusztus hó 10-ik napján d. e. 9 órakor a városháza kistermében másodízben megtartandó nyilvános árverésen bérbe adatni fognak.

Az árverési feltételek a számvevőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni akarók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, bántapénzül az árverelő bizottság kezéhez letenni.

Debreczen, 1898. június hó 29.

A városi tanács.

Az eperjesi Népbank Kályhagyára

ajánlja tiszta fehér és teljesen tűzálló anyagból készült fehér, továbbá szines, ó-német, chamois és majolika

cserépkályháit

valamint **diszes kandallóit, kandallós kályháit és takaréktűzhelyeit,** melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendű kiállításban része ültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítatik. **A kályhák felállítását** a saját kipróbált szakavatott állítóink végzik.

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árengedménnyel vállaljuk el.

Főraktár Eperjesen.

Bizományi és mintaraktár **DEBRECZENBEN**

KOVÁCS GYULA vaskereskedő urnál

Nagy-uj-utca szegletén a Bika szálloda mellett.

Kész felállított minta kályháink ugyanott megtekinthetők s a raktárból kiválasztott kályhák kívánatra azonnal felállíttatnak.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimek.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenek, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.